

185' 865

I

QUÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM:

Die Jovis 23. Februarij.

M. CLAUDIO QUIQUEBŒUF

DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An utilis à spontaneis alimonia?

I.

MAGISTER artis venter, cujus explenda vasto hiatu voragini, præalto gurgiri saturando, tellus nec modo læta, quantum in se est, in cibum parabili segete, verum & quidquid adjuncti est elementi, imo tota laborat natura: tantam ingerendi cibi necessitatem arguit, ut recurrente toties ejus latratu, si quid de ejus demenso, vitæ subduxeris, hancce defraudationem, haud ullum citra sui exitium animal patiatur, quam ocus succi plenâ carniū mole collapsurâ. Tanti siquidem momenti ac ponderis est in cudendo alimento ejus officina, ut quidquid triplicis substantiæ effluviū damni minatur ac jacturæ, id confecto ab ea alimento refarciatur; alimentum siquidem dicitur, quod augere corporis substantiam virtutis est ac potentiæ: hinc pro triplici nostri corporis substantia, quæ continuo dissipatur, solidâ, spiritali & humidâ, triplicem

quoque convenit esse alimenti differentiam, quod non nisi similitudine totius substantiæ fiat nutritio, quam cibus, potus & aër instaurant.

II.

PRO ipsa victus lege, cuj tanta vis est, ut nulla hanc in vitæ præsidium adæquet ac tutelam, factolaudabilis cibi à vitioso discrimine, qui vitæ vel in longum decurrendæ consultum velit, caveat, ne quid in alimenti delectu peccet, hujus delicti in se admissi, toto ejus decursu graviore pœnas daturus; quas ut fugiat, non quolibet, non quo iners plebecula, ruri degentes inter rastros & sarcula, inter rubos sentesque (stolones ipsi ac frutices) cæpas prandeant & sinapi cænent, *κασιόφρησι*, quorum ventriculi rabies, quilibet injectâ sedatur offâ; verum dulci præ cæteris cibo indulgeat, *ἐλευσικόν* siquidem habet dulcedo, ut sui quemque rapiat illecebra, palato cuilibet vel agresti placitura, quò sit ut nihil præterquam dulce nutriat, tantumque rei cuilibet sit nutritus quantum ei fuerit blanditiarum ac dulcedinis, cui se totam vover natura dicatque; quod acris quidpiam continet, id ei non minus quam naturæ insensum, fugiat; quam ipsa amarum oderit, id pariter aversetur; quod acerbis in se cohibet id à se longius dissitum velit; quidquid falsi vel nimium sapit id à se removendum putet; quidquid denique prævæ qualitatis haud immune fuerit quam ocius submoveat.

III.

UT vitæ in viventibus sors diversa & conditio, sic & alimenti, quod viventis unius est & ad vitam. Stirpes quia solo affixæ hærent, paratum & si-

mile sibi inveniunt non faciunt, ideoque vacant excrementis: animalium non idem primus condus; nonnulla destinato utuntur alimento, herbis & frugibus vescuntur; alia carnivora & *πρόφαρα*; ex iis homo est, cui veluti terræ domino & regi, liberalior parens natura finum aperuit; herbis, leguminibus, fructibus horariis & conditivis vescitur, carnibus quoque ventrilat, seu piscium seu animalium; salubrius tamen ex iis alimentum quo similis & cognatum magis, dotefque omnes obrinet in alendo naturæ votis commodiores, ut neque faceffat coquenti ventriculo negotium nec in distributione hæreat inter partium angustias, nec ob excrementa oneri & labori, sed tota sui parte frangi sit: summa illius fœlicitas est si virtute quam mole superet.

I V.

MULTUM proinde ad vitam salubriorem interest, unde nutriaris: incuriosus nempe victus, quos sanos natura dederat adscribit causariis: salubrior homini ab animantibus quam à frugibus victus, quo quidquid oleosæ substantiæ exhaustum est refarcias; his enim vix quidquam est *τὸ ἐν μαλῶν*, illis vero abunde est ad ubertatem & gratiam integræ nec defectæ nutritionis, in quorum substantiâ nec crassitudo officit coquenti, nec teneritas deest ad consummatam alterationem, nec facilitas ad *ἀναδδαν* abest; nec obest, quæ negotium ultimæ nutritionis interpellare solet, succi impuritas & crassitudo lentoris: nec animalia quibus ferinus victus est talem victum suppeditare credas: quæ venenatis vescuntur noxia experire, potissimum si quid illa, ingluvie, fame, aut morbo peccaverint.

UT dotibus seu alimenti seu medicamenti præstantiores stirpes, quæ ultro & sponte solido almæ parentis beneficio nobis surgunt, adolescunt & fructificant, præ iis quarum nativas dotes cura & industria olitoris solet semper adulterare & corrumpere vel præmaturè urgere impatienti & præcipiti studio: Ita plane videntur avido ventriculo & benevolenti in alimentum acceptiora ὡς ἂν ἐν αὐτομάτῳ nata animantia, quæ largiter nobis occurrunt ceu gratuita naturæ dona nec precario extorta, utpote quæ determinate ad unum naturæ nec unquam aberrantis genium & legem omni ex parte destinata, nullius sunt conscia vitij, quod in parentum semine aliter natis hæret ac sese propagat insitivis vitæ infœlicioris peccatis: unde hæc læpius quam illa, monstra & naturæ ἡ ἐκ δόξης solent infamare; nec mirum, nempe quæ ὡς αὐτομάτῳ, vires sinceræ retinent, cum naturæ fundi sint tota, succique ideo sincerioris.

Ergo utilis à spontaneis alimonia.

Proponebat Lutetiæ NICOLAUS PELLETIER,
Pithiverius. A. R. S. H. MDCLXXIII.

PARISIIS,

Ex Typographiâ FRANCISCI MUGUET, Regis &
Illustrissimi Archiepiscopi Typographi, viâ Citharæ.